

אצילות ושפלות בעת מלחמה

נכפתה על עם ישראל המלחמה הקשה ביותר לא רק בעת האחרונה, אלא קרוב לודאי בכל תולדות האנושות. עובדה, ההפגזות על ערי הצפון פי ארבע יותר אינטנסיביות וקשות מהפגזות על לונדון במלחמת העולם השנייה, וההפגזות של צה"ל הן הקשות ביותר שנחתו על העולם מאז מלחמות העולם השנייה, ואין זה כלום לעומת האכזריות שגילו אנשי החיזבאלה והנשק ההרסני ביותר שאי-פעם הוכנס לשימוש בצבא כלשהו (פרט לנשק הגרעיני). אבל חובה מוטלת על כל יהודי, ובפרט מי שיראת ה' נר לרגלו, לדעת שאין זה במקרה שמלחמה זו היא הקשה ביותר, משום **זו הפעם הראשונה בתולדות האנושות ששני עמים המאמינים באל אחד, אפשר לומר אפילו המאמינים שניהם בה', המתייחסים שניהם לאברהם אבינו, מתגוששים בזירה צבאית אכזרית בשם אמונתם ובשם זהותם ההיסטורית והפנימית.**

בתוך מערבולת זו של המלחמה מתגוששים עוד וכל העת שתי פנים מהוקצנות: הצד הקשה, הנורא והכואב, אבל באופן מפתיע, גם צד אחר, צד שבו נגענו במעט בשבוע שעבר, **הגדלות והאצילות**. מנקודת ראות זו, המלחמה מחוץ ליעדיה הלאומיים, נהפכת למסגרת למבחן ערכיות אנושית. בסערתה, בדאגותיה, בסכנותיה, הפנים האמיתיות של כל אחד ואחד, וגם של כל מרכיבי החברה נחשפות, ומציגות לפנינו מחזה עיתים מרומם ועיתים מדאיב. ואכן, כך הוא בימים טרופים אלה, והדבר ראוי לסקירה מקיפה ולעיון מעמיק.

נחל בחיילינו היקרים ביותר. באופן פלאי, למרות שטיפת מוח הנוראית שהייתה נחלתם ולה נפלו קרבן, שטיפת מוח שהשתדלה בעשרים וחמש השנים האחרונות (מאז מלחמת לבנון הקודמת) לדכא כל חוש מלחמתי בעם, באופן שסיכנה עצם קיומו של כל רצון למאבק צבאי, התברר שצעירי עמנו, לפחות כל אלה הלוחמים בצפון, התגלו והוכיחו **שרוחם לא נפגע והיא שמרה על בריאות באופן נסיי**. ברוח התנדבותית שלא ניתנת לתיאור, במסירות נפש עילאית שאין כדוגמתה בעולם כולו, מתוך אמונה עמוקה בצדקת הדרך, שאיננה אלא ביטוי עקיף לאמונה ברורה בה' אלוקי ישראל ובהשגחתו, התייצבו חיילים צעירים בעוז, להגן בכל מחיר וללא היסוס על עם ישראל כולו. למרות ההוראות האוויליות, המטופשות, והייתי מעיז לומר אף המרושעות של הפיקוד הבכיר של צה"ל, שהעדיף לסכן את חייהם במקום לסכן חיי האוייב ואורחיו, הם נאבקו ונאבקים עוד בגבורה שעליה ידובר עשרות בשנים. על אף האוויליות והפשע הזה של מפקדי הצבא ששלחום מול אש תופת ללא הגנה אווירית (בבינת-ג'בל לדוגמא),

ללא ריכוך מוקדם של השטח, הם לא חשבו לרגע להסס או להתלונן. עמדה לנגד עיניהם רק משימת קודש אחת בלבד: לנצח למען עם ישראל. צעירים אלה, אינן צעירים. הם מאד מאד בוגרים, ואצילות נשמתם מעלה אותם למדרגה שהיא הרבה מעלינו, אנחנו דור ההורים, ועוד לאין-ערוך עוד יותר מעל מנהיגי הדור. שמענו כולנו על אותם קדושי עליון הרבים מבין מפקדיהם שמסרו את נפשם על קידוש ה' כדי להציל חיי חייליהם תוך קריאת שמע שהבקיעה שמיים ושחקים, והראו מהו החינוך האמיתי בבית ישראל כאשר הוא יונק מתוך תורתם של ענקים כמרן הרא"ה קוק זצ"ל ודומיו.

מנגד, חולים כרוניים מתוך עולם המתיימר להיות תורני, ששנאת הציונות העבירה אותם על דעתם, ולכן מסרבים להכיר ביד ההשגחה המתגלה יום יום על אדמת הקודש, ולמרות שאף אחד מהם, מתלמידיהם, מחסידיהם או מנאמניהם אינו משרת בצבא, מגייסים טיעוני הבל מסוג 'אסור להרגיז את הגויים' כאילו אנו עדיין בגלות¹, ומעיזים לתת עצות לממשלת ישראל לבא בדברים על הפסקת האש, מבלי להתחשב מה עלולה להיות התוצאה – סך הכל אף אחד מהם אינו מקריב את עצמו ואינו מסכן את חייו בצה"ל - אף אם הדבר יתפרש כתבוסת צה"ל. הם, שרוב נאמניהם בצפון ברחו כשפנים במטח הראשון של טילים, אינם מצליחים אף בשעת הסכנה להתרומם אפילו לפסגה אליה התרוממו פשוטי העם.

ועם ישראל מצדו, התגלה כראוי להיקרא תמיד ובאמת עם ה'. מול הסכנה, הוא התאחד, שכח את חילוקי הדעות הפוליטיים או האחרים, והחליט לעסוק רק בדבר אחד: לתת גיבוי לצה"ל ולממשלה על מנת שיוכלו לבער את קן הצרעות הלבנוני, חיזבאלה ואחרים. אנו יודעים כמה עילאית בעיני ה' והתורה אותה אחדות המתגלה בפרקים מכריעים שת תולדות עמנו ומהלכו ההיסטורי המיוחד, והיא באה לידי ביטוי בקביעתם 'יחן שם ישראל נגד ההר, **כאיש אחד**', ואחדות זו היא המבטיחה הצלחה וברכה. זה עשרות בשנים שלא נכחנו ולא זכינו לאחדות כזו. ולא תאבד מערכה אם ח"ו תופר אחרי המלחמה. **עצם קיומה בשעת הסכנה, מוכיחה שהיא אחדות אמיתית מעוגנת בעומק נשמתם של ישראל**, ורק הקטנוניות של חיי היום יום מדחיקה אותה לעיתים. ואין זו הנקודה הנפלאה היחידה שהתגלתה. תושבי הצפון, שרובם אנשים פשוטים וקשיי יום, הסכימו ב"ה להקריב, וממשיכים להקריב, פרנסה, נוחיות, אפילו חיים סדירים. לרובות שבהם אין היכן להיות, הם יושבים במקלטים, בתיהם הרוסים, ואינם מעלים על דל שפתותיהם אפילו תלונה אחת נגד המלחמה, כי העיקר בעיניהם הוא שצה"ל, ויחד אתו כל

¹ . זהו שימוש מחפיר וציני של הסוגיא שבכתבות (קי:-קיא). ואתם צפצופי העופות כפי שקרא מהר"ם חגיז לאותן שלשות השבועות.

עם ישראל, יצאו מזה ידם על העליונה תוך ריסוק מוחלט של הרע. **היש קידוש ה' גדול מזה?**

ובאשר לממשלת ישראל, צר לנו להצהיר על כך ברגעים אלה, אבל היא התגלתה במלא מערומיה. מתוך זחיות הדעת הקלאסית של בני המערב המזלזלים בערבים וביכולתם, הרימה את קולה כאילו הניצחון הוא עניין של שעות, ובטחה ביטחון עיוור בעליונות הטכנולוגית כדי לנצח את אותם 'פרימיטיביים דתיים פונדמנטליסטים חשוכים'. המציאות טפחה על פניה, והיא נכחה לדעת, לדאבון כולנו, ולצער כל עמנו שהקיז דם ללא סיבה מפאת איוולת מחשבת ז', שהטכנולוגיה המתקדמת ביותר לא תוכל מול אמונה איתנה בלתי-ניתנת לערעור (בינתיים). היא התנהגה כבגן ילדים, כאשר ילד חסון חיצונית אבל פחדן בלבו, המשחק את הגיבור למול ילד פחות חסון אבל חדור אמונה ביכולתו לנצח, מאיים עליו ברגע שבסתר לבו הוא מתפלל שהמורה (במקרה דנן ה'דוד סם') יציל אותו מאותו חלש פיזית אבל החסון רוחנית. היא הייתה ועדיין היא מופתעת מתמיכת הצבור, מתמיכת ארה"ב, וזה כמעט חודש שהיא עומדת המומה מכך שאף אחד בעולם אינו בא להצר צעדיה הצבאיים. לכן, לשמע ההצעה הראשונה של הפסקת אש, אפילו גרועה ביותר, שקבלתה תתפרש בעולם כולו כניצחון החיזבאלה, היא קפצה על המציאה והכריזה באיוולתה 'זה מה שרצינו'. אכן זה מה שפחדנים כמותה רוצים מבלי לחשוב על עמנו ועל עתידו.

ובעולם האקדמי, אותו עולם המתיימר להיות אינטלקטואלי, הניתוק מן המציאות, ההיאחזות ברעיונות דמיוניים פרי מאוויות לב המוכחשות רגע רגע על ידי האיירועים והמציאות, המשיכו 'לחגוג'. לדוגמא, פרופ' מ. זיסר, שהוצג באמצעי התקשורת כמומחה למדעי המדינה במזרח התיכון, בהתרברבות אופיינית לרוב אותו צבור האקדמי, הכלוא במגדל השן הבבלי שלו, בטוח בעצמו שהוא מבין טוב מכולם, מעמיק יותר מכולם, הצהיר ללא בושה אחרי נאומו השני של 'אסראלה' שהוא במצוקה! נאלצתי לפני כשבועיים להגיב מיד במילים: 'התרברבות אווילית'. אכן, לא נסאראללה במצוקה, אלא ממשלת ישראל וכל המומחים למיניהם, שכל תחזיותיהן של השנים האחרונות התבדו.

והפיקוד הבכיר של הצבא, שבשעות אלה לא נוח לנו כלפי שמיים לבקרו, שלפני שנה בדיוק רצה להראות את גבורתו בגירוש והרס אחים, נוכח לדעת שהגבורה האמיתית איננה בגירוש אחים שאינם מוכנים להרים יד על צה"ל, אלא בהתמודדות עם אויב אכזר ובלתי-מתפשר. פיקוד זה התגלה במלא מערומיו וכמי שסימם את העם הזה זה למעלה מעשרים שנה בהשקפה הרסנית בכל מיני אמתלאות: שנגמרו כל המלחמות, שמלחמות העתיד תהיינה רק טכנולוגיות, שאפשר לנצח מבלי לערב חיל רגלים. ועל קוד הפסידו-אתי בו הרעיל ומרעיל נשפות חיילי ישראל זה עשרות בשנים, קוד

שאינו אלא התועבה האנטי-מוסרית והאנטי-יהודית הנוראה ביותר בה האכילו אי-פעם צבור², וכ"ש צבא, והוא נאלץ ללמוד (לפחות אני מקווה) שאינו מותאם למציאות המזרח-תיכונית. כל תפישתו התבררה כאי-הבנה נוראה של המציאות הביטחונית המזרח-תיכונית, אי-הבנה עד כדי כך שנדרשו לו כמעט שלושה שבועות כדי לקרא את המפה נכונה, להבין שאותם שהוא חשב סתם טרוריסטים בגרוש, מתגלים כחיילי צבא בעלי מוטיבציה גבוהה ביותר, אמונה עזה בצדקת דרכם, ומוכנים להקריב את הכל, אינם בורחים, שולטים במיטב הנשק המודרני, ומתגלים כצבא לכל דבר, ואף כיחידה קדמית של אירן וסוריה.

לאור כל זה, עלינו להכיר ולהודות שהמלחמה הצליחה לזעזע אמות הסיפים של כל המערכות, ובכך מחייבת את כולנו להתפקח, להבין שאין במזה"ת מקום להזיות, אלא להבנה שהקב"ה משנה סדרי עולם בדרך הקשה כאשר הדרך המלך פשטה את הרגל. זוהי המשמעות העמוקה של דבריהם במגילה (יז): ובסנהדרין (צז). כאשר תיארו לנו מהלכי הגאולה במילים 'שבועית מלחמות. במוצאי שביעית בן דוד בא'. ז"א באותה שנה מקודשת, קרי אותה תקופה ('השנה השביעית') שהייתה אמורה להיות תקופת השקט הפנימי, נהפכת דווקא לתקופת מלחמות, אבל שמתוכה הנצו ניצני הגאולה, באשר המלחמות מטהרות את העולם מכל טומאה, ובראשה האוויליות האנושית הפושה לעיתים בשעת שלום בכל המערכות. אנו בוכים רק על שכל כך הרבה צדיקים חייבים לשלם עבור כל הפושעים שדרדרו את מציאות לכך. ואכן, עתה, 'הודות' למלחמה, מתבהרת ומתבררת התמונה האמיתית: יש לנו חיילים נפלאים ועם נפלא, החדורים כולם בערכים נשגבים, אבל קרבנות למנהיגות פוליטית, צבאית ואינטלקטואלית אומללה ונוראה שאינה מצליחה להתנשא לקרסולי פשוטי העם הנפלא הזה.

הרב ד"ר אליהו רחמים זייני
ראש ישיבת ההסדר 'אור וישועה' חיפה³

² . יעידו על כך, לא רק ההוראות מהסוג 'יש איסור מוחלט לירות על רכב הפורץ מחסום צה"לי, או הדיונים הפילוסופיים בלתי-פוסקים היש לירות או להפגז במקום שיש אזרחים, שהצבא הוא רק צבא הגנה ולא התקפה, כאילו יש בכלל אפשרות להגן בלי התקפה, וכנהנה רבות.
³ . הדברים על דעת המחבר בלבד.